Magnesia Litera propaguje kvalitní knihy, které vyšly v průběhu roku v ČR

Nominovány jsou i Proměněné sny Petry Dvořákové z Laviček

Šestý ročník výročních knižních cen Magnesia Litera přináší jednu významnou koncepční novinku. Z dosud všeobjímající kategorie Litera za naučnou literaturu, která v podstatě shrnovala veškerou českou non-fiction, byla vydělena samostatná kategorie Litera za publicistiku. Litera za naučnou literaturu je nyní definována jako kategorie pro odborná díla (kterou převážně byla i dosud), zatímco publicistika je určena pro žánry jako vzpomínky, rozhovor, esej, deník, cestopis a další, na knižním trhu bohatě zastoupené žánry. Zavedení této nové kategorie bylo možné zejména díky tomu, že Česká televize umožnila prodloužit slavnostní večer o čtvrt hodiny. Oprávněnost zavedení Litery za publicistiku potvrdil i ohlas nakladatelů: kategorie patří mezi nejpočetněji zastoupené s celkem 44 přihlášenými tituly.

A právě v **nominacích v kategorii Litera za publicistiku byla nominována kniha Proměněné sny (Host 2006) Petry Dvořákové z Laviček u Velkého Meziříčí**, kterou autorka vydala loni v květnu a o níž jsme psali v minulém roce v našem týdeníku.

„Proměněné sny vznikly jako výběr z rozhovorů s lidmi, kteří žijí nebo žili v katolické církvi. Formou deseti rozhovorů zachycuji jejich osobní události, jejich intimní svět, ve kterém se prolíná nejvšednější život s hledáním smyslu života ve víře v Boha a jejich střety s realitou katolické církve. Příběhy nepředkládají život takový, jaký by jej církev ráda viděla, ale takový jaký skutečně je. Bolestný i naplněný štěstím, vzdalováním se i přibližováním Bohu. Po prvních vyhrocených reakcích stran některých věřících, se po řadě předních sociologů a literárních kritiků, začínají objevovat pozitivní reakce i z katolických kruhů,“ přiblížila svoji knížku Petra Dvořáková.

A jaké byly její osobní pocity? *„O tom, že vydavatelství knihu do soutěže přihlásilo, jsem se dozvěděla až při vyhlášení nominací,“* říká mladá autorka z Laviček, *„byla jsem tedy překvapená a samozřejmě mám radost. Když si uvědomím, jak velká je v kategorii publicistiky konkurence, už samotnou nominaci považuji za úspěch. Musím také přiznat, že nominaci považuji za určité zadostiučinění za urážky a anonymy, které jsem nejen já sama, ale celá rodina, po vydání Proměněných snů od některých lidí dostávala. Součástí přípravy ke slavnostnímu vyhlášení je natočení krátkého spotu o knize, který bude odvysílán v České televizi. Samozřejmě se zúčastním autorských čtení i všech propagačních akcí se soutěží spojených, mimo jiné jsem k tomu vázána autorskou smlouvou.“*

Připravila: Iva Horká

Popularizují dobré knihy na českém trhu

Hlavním posláním cen Magnesia Litera je popularizace dobrých knih. V loňském roce se podařilo maximum, které dovoluje český knižní trh. Vítězná kniha Jana Reicha Bohemia, výpravná a drahá fotografická publikace byla během půl roku od svého vítězství kompletně vyprodána. Zatímco do vyhlášení nominací v březnu 2006 Galerie Nový svět prodala kolem 500 výtisků, do října 2006 byl prodán zbytek dvoutisícového nákladu. Velmi dobře si vedly i knihy Jiřího Hájíčka (Selský baroko, Litera za prózu) a Violy Fischerové (Co vyprávěla dlouhá chvíle, Litera za knihu pro děti a mládež).

Letošní ročník je rekordní co do počtu přihlášených knih: 112 nakladatelů a jiných subjektů (loni 86) přihlásilo 297 titulů (loni 245). Nejsilněji je letos obsazena Litera za překladovou knihu (61 titulů), nejméně je přihlášeno knižních debutů v kategorii Litera pro objev roku (26). Porotci mají samozřejmě právo jakýkoliv titul dle svého uvážení k dosavadním přihlášeným přidat.

Slavnostní vyhlášení se bude konat 22. dubna od 20 hodin v Městské knihovně v Praze,

Česká televize jej bude opět vysílat přímým přenosem na kanálu ČT 2. Pořadem bude provázet Jan Burian, který bude i autorem scénáře. Nominace v osmi kategoriích jsou oznámeny v březnu, kategorie Litera za přínos české literatuře a Magnesia Litera – Kniha roku nominace nemají.

Počátkem února začalo také hlasování čtenářské ankety Kanzelsberger cena čtenářů (společnost Kanzelsberger odměňuje tisíc vylosovaných čtenářů poukazem na libovolně vybrané knihy). K dispozici je 200.000 pohlednic v knihkupectvích, knihovnách, školách, kavárnách, restauracích a barech sítě Boomerang Media. Aby byl jejich hlas platný, musejí čtenáři uvést knihu, která poprvé vyšla v roce 2006 a tou knihou musí být původní česká beletrie – tedy próza, poezie nebo kniha pro děti. Hlasovat lze i elektronicky na mailovou adresu soutez@magnesia-litera.cz, a to až do 10. dubna. (info též na 4 v okénku knihovny).

V knihkupectvích Kanzelsberger bude nominovaným i vítězným knihám věnována zvláštní péče a v průběhu dubna budou v Domě knihy Kanzelsberger na Václavském náměstí probíhat autorská čtení nominovaných autorů.

Městská knihovna se rozhodla také od letošního ročníku zúčastnit, jako spolupořadatel. Kromě zajištění slavnostního večera bude v její hlavní budově na Mariánském náměstí uspořádána výstava nominovaných knih.

O nominaci i udělení ceny Magnesia Litera rozhodují pětičlenné komise složené z odborníků, v případě Litery za publicistiku jsou to: Libuše Bělunková (šéfredaktorka časopisu A2), Vlastimil Ježek (ředitel Národní knihovny), Barbara Köpplová (Katedra masové komunikace FSV UK), Břetislav Rychlík (publicista a dokumentarista), Viktor Šlajchrt (literární kritik).

Připravila: Iva Horká (zdroj: www.magnesialitera.cz)

Autorka nominované knihy Proměněné sny Petra Dvořáková z Laviček svoji knihu již představila. Snímek ji zachycuje na prezentaci ve velkomeziříčské knihovně vloni. *Foto: A. Horký*

OKÉNKO KRAJE

Zasedala Rada Asociace krajů. Jednala také o sčítání lidu v roce 2011

Dne 9. března 2007 se v Hrotovicích na Vysočině uskutečnilo 16. zasedání Rady Asociace krajů České republiky (AKČR).

Rada Asociace krajů se na svých zasedáních opakovaně zabývá problematikou lesů. Za tímto účelem na jednání vystoupil ministr zemědělství ČR Petr Gandalovič v doprovodu nového vedení Lesů ČR. S Radou AKČR jednal o otázce reorganizace vedení Lesů ČR. *„Požadujeme po ministerstvu systémové řešení organizace Lesů ČR, je potřeba velmi revoluční změnu systému, která umožní věší dohled regionálních činitelů či samosprávy nad fungováním této organizace,“* zdůraznil Evžen Tošenovský, předseda Rady AKČR a hejtman Moravskoslezského kraje. Do měsíce se sejdou zástupci AKČR s přestaviteli Ministerstva zemědělství ČR a budou řešit otázku současných složitých vztahů tak, aby kraje měly zaručenou větší informovanost. Při každém krajském ředitelství Lesů ČR by měl být kontrolní orgán se zastoupením krajských samospráv.

O společném stanovisku Rady AKČR k současnému systému výběru mýtného na území republiky bude v nejbližší době informováno Ministerstvo dopravy ČR. *„Kraje považují systém výběru mýtného za špatný. Rada AKČR zásadně nesouhlasí s řešením dalšího pokrytí stávajícím systémem pouze při rozšíření na silnicích I. třídy. Kraje vlastní silnice II. a III. tříd. Považujeme za nebytné, aby další etapa pokrývala celé území republiky, a to dynamickým systémem umožňujícím operativní řešení a motivaci ceny průjezdu obcemi. Systém musí být minimálně stavebně náročný, jako optimální nám připadá systém, který je dostatečně dynamický,“* formuloval stanovisko Evžen Tošenovský. Hejtmani se shodují na tom, že další etapa realizace mýtného systému musí být dynamická, realizovatelná a pružná bez nároku na složité stavební úpravy. Systém musí být podle krajů motivační, aby těžké kamiony vytlačil na kapacitní komunikace, nejlevnější by měla být doprava na dálnicích. *„Například **na souvislé komunikaci Jihlava – Měřín – Velké Meziříčí, která kopíruje dálnici D1, si obce stěžují na počet přibývajících projíždějících kamionů**, my však nemáme statistické ukazatele, chybí nám data, potřebujeme systém, který bude tento stav efektivně a systémově monitorovat,“* řekl hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil.

Jedním z projednávaných témat byla i příprava předsednictví České republiky v Radě EU v roce 2009. Při této příležitosti na zasedání Rady AKČR vystoupil místopředseda vlády pro EU Alexandr Vondra, který s hejtmany diskutoval především o zájmech krajů při pořádání akcí v době českého předsednictví.

Jan Fischer, předseda Českého statistického úřadu informoval hejtmany o **přípravě Sčítání lidu, bytů a domů v roce 2011**. Data pořízená z tohoto pravidelného sčítání budou poskytnuta i krajům k případnému využití.

-KrÚ-

NEPŮJDE ELEKTŘINA

Dne **16. 3. 2007 od 7.30 do 14.30** bude přerušena dodávka elektrické energie ve Velkém Meziříčí, v oblasti **U Zl. křížku** – směrem na Martinice a na V. Meziříčí; bytovky zůstanou zapnuty. *-e.on-*

Donutil vyprávěl historky i zazpíval

Všichni, kteří si rádi poslechnou historky Miroslava Donutila, si jich mohli užít dosytosti minulý týden ve čtvrtek. Právě 8. března totiž oblíbený herec do velkomeziříčského Jupiter clubu zavítal se svým zábavným pořadem **Cestou necestou**. A přesně tím směrem se Miroslav Donutil vydal, jen co odzpíval první písničku. Usedl na pódium za stolek a spustil nezastavitelný vodopád slov. Jedna historka střídala druhou v tempu, jakoby se herec obával, aby mu snad někdo neskočil do řeči. A do toho písničky, jako takové chvilkové pozastavení.

Skalní fanoušci herce, kteří jeho pořady pravidelně sledují, možná některá z jeho vyprávění již předtím někde slyšeli. Ovšem při takové záplavě průpovídek asi ani není v lidských silách, aby se člověk občas neopakoval.

Miroslav Donutil, dnes herec Národního divadla v Praze, vzpomínal na dobu, kdy hrával v brněnském Divadle Husa na provázku a cestovali s kolegy a hrami po světě. V době hluboké totality tehdy navštívili také Ameriku, kde hráli pro krajany. S jedním z nich, s Milanem v montérkách a s rádiovkou na hlavě, se spřátelil. Vyprávěl o něm jako o člověku, který žil v Americe mnoho let, přizpůsobil se, ale stále zůstal typickým Čechem. *„Když jsem ho tam jednou navštívil,“* líčil Donutil, *„povídal mi, pojď, něco ti ukážu. Mají tady Hitlerovu pláž a já koukám a opravdu vidím – Hitlerbeach, ovšem když jsem ceduli přečetl znovu a pozorněji, zjistil jsem, že tam bylo napsáno Hillerbeach. Jenže Milan pokračoval – teď dobře poslouchej a pozdravil jednoho dědka na pláži ‚hajl´ a dědek bez zaváhání odpověděl ‚haj’...“*

Donutil připomněl mnohé své kamarády – současné, ale i ty, kteří tu už nejsou. Samozřejmě došlo i na vděčný a nevyčerpatelný zdroj snad všech herců, kteří pocházejí nebo alespoň nějakou dobu působili v Brně, tedy na pověstného „Brňáka jak poleno“ – Frantu Kocourka – známého siláka, který mluvil brněnským hantecem a nezkazil žádnou legraci. Právě jemu věnoval M. Donutil jednu z písniček, které během večera zazpíval.

Miroslav Donutil minulý čtvrtek v Jupiter clubu, kde uvedl své nové představení Cestou necestou.

Foto: Martina Strnadová

Bezmála dvouhodinový program byl přerušen přestávkou. Když se herec vrátil na pódium, chtěl navázat vyprávění, ale mikrofony nefungovaly. To jej pochopitelně vůbec nezaskočilo a hned to okomentoval: *„No oni to snad vypnuli! To jsem ještě nezažil, ale já jsem vždycky věděl, že jste na Vysočině šetřiví.“*

V dalším vyprávění pak nezapomněl ani na režisérku Věru Chytilovou nebo třeba na Karla Vágnera či Pavla Zedníčka. Vystřídal všechny možné přízvuky, mluvil po pražsku, po brněnsku, po ostravsku, ale taky po italsku, nebo třeba slovensky či valašsky. Když došel na téma dovolená, připomněl, že sám dlouhá léta jezdí sem na Českomoravskou vysočinu, kde má chalupu. *„Tady na Českomoravské vysočině nemáme žádné jazykové bariéry, protože v každé vesnici se rodiny znají minimálně tři sta let,“* zapřemýšlel Donutil a dodal, že je to místo, kde má rybník a kolem louku i les a cítí se tu krásně mezi přáteli, s nimiž si rád popovídá nebo taky třeba u ohníčku zazpívá. Tím dospěl k závěru pořadu, kdy vybídl diváky, aby společně s ním zazpívali Pramínek vlasů.

Martina Strnadová

Pavlína Jíšová vydá v květnu další cédéčko Andělé jsou s námi

Zpívá už pětadvacet let

Folková zpěvačka Pavlína Jíšová si díky svému nezaměnitelnému hlasu vydobyla na hudební scéně pevné místo. Ač to nerada přiznává, v letošním roce je to pětadvacet let, co se vydala na zpočátku nelehkou pěveckou dráhu. Prošla kapelami jako například Minnesengři, Sem Tam, Nezmaři, Weekend, mihla se kolem Věry Martinové, vystupovala s Michalem Tučným, vydala sólová CD také se skupinou Druhá tráva, A basta či s CS Bandem. V současné době ji posluchači mohou na vystoupeních slyšet v seskupení **»Pavlína Jíšová a přátelé«**. Nejinak tomu bylo na koncertu v jihlavském hotelu Gustav Mahler před čtrnácti dny. Zpěvačka a její přátelé – kytarista Pavel Malina a kontrabasista Pavel Peroutka – nabídli posluchačům v překrásném prostředí společenského sálu zmíněného hotelu více než dvacet písní. Koncert zahájily Růže v závějích, pak následovaly skvosty prověřené časem i publikem (Když zima se vrací, Někdo jiný než jsem já, To ráno, Sedm mostů apod.), následované novinkami jako například Umět říct, Jednou či Větříčku rozfoukaný – píseň, která se objeví na novém albu s prozatímním názvem Andělé jsou s námi, jež má vyjít letos v květnu. Nechyběla ani skladba Žába, kterou Pavlína nazpívala s Jaromírem Nohavicou, jehož part v Jihlavě zazpíval s lehkostí sobě vlastní Pavel Malina. Ten spolu s Pavlínou a druhým Pavlem skvěle těšili hudbymilovná srdéčka svými trojhlasy. Jenom jednou nechali přátelé svoji kamarádku na pódiu samotnou. *„To abyste viděli, že nezpíváme na plejbek, tak mám pro vás písničku Dávno se známe,“* uvedla Pavlína Jíšová skladbu, kterou kdysi nazpívala s Šárkou Benetkovou. Tentokrát ji vystřihla à capella, a ač mírně nachlazená, sklidila obrovský aplaus. O kvalitách jejího zpěvu nikdo nepochybuje, posluchači se však přesvědčili i o tom, že je tato jihočeská zpěvačka, rodačka z Českých Budějovic, také vynikající kytaristka. Tomu v dobách dávno minulých tak nebývalo, na pódiu s kytarou nevystupovala. Teď je tomu jinak – i když, pravda, svého kolegu Malinu „zatím“ nepředčí. Přesto si vedla opravdu dobře. Nakonec to ukázala (nejen) v instrumentální zaoceánské skladbě, ale i ve všech ostatních písničkách. Kytaru z krku vpodstatě nesundala – až na jednu jedinou výjimku (v již zmíněné písni Dávno se známe).

Velmi nadšeně pak mimo jiné vyprávěla o tom, jak už je dávno pryč doba, kdy čeští muzikanti přejímali americké nahrávky, opatřovali je svými texty a nahrávali na svá elpíčka. *„No, vidíte, jak se všechno mění – americký mandolinista Andy Owens si na svoji desku nahrál s Druhou trávou moji skladbu Já, písnička, která se mu moc líbila,“* přidala potěšená zpěvačka, jinak také výborná skladatelka, textařka. Například v písni Lunární charleston se o autorství podělila s Davidem Nollem z Divadla sklep, který zhudebnil její text: *„Býk, Rak, Štír, Lev, Kozoroh, Váhy, ti všichni kráčí oblohou, tančím s nimi houpy, hou...“* Tak doufejme, že i Pavlína Jíšová bude ještě hodně dlouho plout po obloze české folkové hudby a nás věrné posluchače houpat v přívětivých písničkách svým hlasem seslaným z nebes.

Iva Horká

Folkovou zpěvačku Pavlínu Jíšovou lze v současné době vidět a slyšet na pódiích nejčastěji s Pavlem Malinou (vlevo) a Pavlem Peroutkou.

Foto: Iva Horká